

No 49.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Matyldy Kr.
Niedz. św. Klemensa.
Pon. św. Abrahama P.
Wt. św. Józefa z Arym.
Sr. św. Gabryela Arch.
Czw. św. Józefa Obl.
Piąt. św. Wolframa B.

Wschód słońca: godz. 6 m. 21
Zachód słońca: godz. 5 m. 59
Dług dnia: godz. 11 m. 38

Gena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " - " 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:
Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd 26 B.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 14 marca 1908 roku.

Kantery: własny w Warszawie, ul. Krucza 23; w Fabianiszach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

ŻĄDAJCIE

KONIAK

SZUSTOWA

WSZĘDZIE

310-3

ISADORA DUNCAN

Jedyny występ

w poniedziałek 16 b. m.

w teatrze Wielkim.

Bilety w cenie od 50 kop. do 3.60 w składzie Szredera (Piotrkowska 81).

375

Teatr Apollo Niedziela dnia 15-go marca 1908 r.

Antoni Dobrowolski

uczestnik wyprawy do bieguna południowego, wygłosi

ODCZYT w 2-ech częściach 1) Biegun południowy 2) Wyprawa „Belin k”

z obrazami nikiącami

na rzecz niezamożnych uczniów gimnazjum polskiego.

Bilety w cenie od 50 kop. do 3.20 (łoże) w cukierni W-go A. Roszkowskiego, a w dzień odczytu od godziny 6 ej i pół w kasie teatru.

395

ALBUMINOZA

HENNEBERGA (Mączka mleczna dla dzieci i starszych). Wyrób krajowy przewyższa swą wartością odżywczą wszelkie dotychczas znane zagraniczne środki odżywcze, nadaje się jako pokarm dla dzieci i dla

wszystkich, którzy przez posilne i łatwostrawne pożywienie, pragną nabyć sił, powrócić do zdrowia i wzmocnić swój ustrój. Do nabycia w paczkach po 35 kop. w aptekach, składach aptecznych i handlach kolonialnych.

285-4 1

Nowa Kwaciarnia

dawniej „JULIANÓW”

zakłada nowe ogrody, przerabia stare.

Piotrkowska 83. L. Kołaczkowski. 1905r

Przegląd polityczny.

Łódź, d. 14 marca.

— Sejm chorwacki, który w dniu 12 b. m. po raz pierwszy zebrał się na sesję po nowych wyborach, przedstawia niebywałe prawce w dziejach parlamentaryzmu zjawisko, albowiem cały jego skład złożony jest z samej tylko opozycji. Wszystkie zabiegi rządu i poczynione chorwatom koncesje nie zdały się na nic, chociaż natych-

miast wprowadzono je w życie; w niwecz obróciły się zrećność i starania barona Raucha, bana Chorwacy; wzbudzona przeciw węgrom opinia publiczna w całym kraju przeblagać się nie dała i z urn wyborczych wyszli bez wyjątku posłowie nieprzejednani, członkowie opozycyjnych stronnictw chorwackich, których rząd pozyskać mógłby jedynie za cenę cofnięcia się na całej linii w kwestjach zasadniczych, dotyczących finansów, autonomii Chorwacy i polityki kolejowej. Jedyną atoli rzecz bardzo wątpliwa i raczej spodziewać się można rozwiązania sejmu.

Rząd starał się przy pomocy sojuszu z radykalistami chorwackimi zdobyć dla siebie chociażby 18 mandatów, ale radykałści go zawiedli. Nie wybrano ani jednego zwolennika rządu. Zaraz na pierwszym posiedzeniu postanowiono bana Raucha postawić w stanie oskarżenia. Rząd węgierski postanowił jednakże bana utrzymać na urzędzie, a sejm chorwacki odróczyć, by mieć czas do zjednoczenia sobie zwolenników wśród posłów. Wątpliwą jest jednak rzeczą, czy mu się tu uda.

— Wczorajsze depeze z Paryża donoszą, że w jaknajkrótszym czasie oczekiwaniem tam jest przesilenie ministerjalne. Opozycja przeciw gabinetowi Clemenceau wzmagą się z dnia na dzień; obuchem zaś, który ma go powalić, będzie interpelacja w sprawie sytuacji politycznej, wklajającej się coraz bardziej wskutek wyprawy do Marokko, gdzie Muley Hafid z działań opornych przechodzi już do zaczepnych, oraz wskutek tego, że gabinet Clemenceau nie spełnił ani jednego z przyrzeczeń, wysuniętych na plan pierwszy w jego programie przy objęciu rządów. Idzie mianowicie: 1) o podatek od dochodów, 2) upanństwowienie kolei żelaznych i 3) ubezpieczenie robotników na starość. Jest to projekt partii rad. całej bez nieumiarowanego jej odłam, niechętnie usposobionemu dla pominiętych projektów prawodawczych. Na arenie parlamentarnej pojawił się w dodatku Combes, którego celem jest wznowienie dawnego bloku lewicy, nie wyłączając socjalistów. Combes, dawny prezes ministrów francuskich i twórca praw antireligijnych, wystąpił ostro przeciw nadużyciom, jakie się wkładły do likwidacji funduszy i majątków poklasztornych.

większa się w wysokim stopniu poczucie nietykalności własnych praw i interesów.

Odtąd Rosya będzie i bardzo jasno wiedziała w granicach swoich posiadłości azjatyckich, że posiada nietykalny spadek historyczny, że wszelkie niebezpieczeństwo, które mogłoby zagrażać tym posiadłościom, jest niebezpieczeństwem całego państwa rosyjskiego, że z tej przyczyny Rosya ma wysoki obowiązek wyłączenia wszelkich sił duchowych i materialnych do utrwalenia w swoim ręku i do wszechstronnego rozwoju tych posiadłości.

Uczucie to, wierzę, jest żywe i gorące w sercach narodu rosyjskiego, w sercach wszystkich was, panowie, przysłanych tutaj przez ten naród, aby w łączności z rządem powiększyć siły i moc całego państwa rosyjskiego.

Uczucie to jest tak bezsporne, że jestem przekonany, iż ono jest uznawane i oceniane także poza granicami Rosyi, a przedewszystkiem wśród naszych niedawnych przeciwników, a obecnie dobrych sąsiadów japończyków.

Jeszcze dwa słowa, panowie: Przewiduję, że wielu z panów zarzuci mi optymizm. Tak, istotnie, posiadam wielką dozę optymizmu, ale optymizmu zdrowego, opierającego się na głębokiej wierze w siłę, rozum i patriotyzm narodu rosyjskiego (głosy: brawo!) Ta wiara podtrzymała mnie przy wywiązywaniu się z przedstawionego panom przed chwilą trudnego zadania, ona pomoże mi lub każdemu innemu rosyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych do uniknięcia wszelkich przypadkowości i do utrwalenia osiągniętych wyników. (Okłaski).

Ilu jest słowian?

II.

Po rosyjanach i Polakach, najliczniejszym narodem słowiańskim są serbo-chorwaci. Jest ich 9,35 tysięcy. Naród ten zamieszkuje przeważnie w królestwie Serbskiem (2,560 tysięcy), w Bosni i Hercegowinie (1,861 tysięcy), oraz na Węgrzech (2,911 tysięcy).

Najdalej wysuniętą placówką słowiańską w morzu niemieckim, są czesi. Otoczeni z trzech stron przez Niemców, sąsiadują jedynie od wschodu z Polakami i Słowakami. Ale pierścień nie-

miecki ciśnie Czechów nie tylko od zewnątrz. Fala germanizacyjna wdziera się i do wnętrza posiadłości czeskich. Historia narodu czeskiego, to wiekowa walka z zachłannością niemiecką w obronie swych praw narodowych i terytorjalnych, walka, która bez względu na ciężkie jej warunki, prowadzona jest zwycięsko, stawiając dziś na wysokim poziomie samopoczucie narodowe Czechów. I jakkolwiek marzenia patriotów czeskich, aby wywalczyć dla swego kraju dawną niezawisłość, muszą pozostać na razie przynajmniej w sferze marzeń, jednakże uznać należy, że w ciągu XIX stulecia naród czeski potrafił zdobyć dla siebie wiele praw politycznych.

Wszystkich Czechów, według obliczeń prof. Florjańskiego, jest 7,237,000. Z tej liczby 6,695 tysięcy zamieszkuje w państwie austro-węgierskiem (Czechy), 124 000 — w Niemczech, 282,000 w Ameryce, 63 000 — w Rosyi i t. d. W samych Czechach znajduje się Czechów 63%, Niemców zaś 35%; na Morawach Czechów 71%, Niemców 28%. Na Śląsku przebywa tylko 21% Czechów. W Pradze, głównem ognisku kulturalnem narodu czeskiego, mieszka Czechów 89,5%, Niemców zaś wszystkiego — 10%. Na punkcie wyznaniowym panującą religią w Czechach jest religia katolicka. Jedynie około 200,000 osób reprezentuje wyznanie ewangelickie.

Liczba Słowaków wyraża się w cyfrze 2,671 tysięcy osób. Zamieszkują oni przeważnie Węgry (2,196,000) Austryę (104,000) i Amerykę (370,000). Religiję katolicką wyznaje około miliona Słowaków, reszta ewangelicy.

Słowency — niewielki szczepek, sąsiadujący na zachód z serbo-chorwatami. Ogólna liczba Słowenców wynosi 1,475,000. Mieszka ich: w Krainie — 478,000, w Styryi — 411,000, w Karyntyi — 910,000, na Węgrzech i w Chorwacyi — 103 000, w Ameryce — 110 000 i t. d. Wszyscy prawie Słowency są katolikami.

Z powyższej statystyki okazuje się, że niemieckie parcie na wschód mogłoby znaleźć nie tak trudny odpór ze strony rasy słowiańskiej, reprezentowanej przez pokaźną cyfrę 143 milionów ludzi, gdyby Słowianie potrafili się zdobyć na energię i odepchać falę germańską do jej pierwotnego łożyska.

Szkoła Rzemiosł

Założona w roku 1900 pod egidą chrześ. Tow. dobroczynności Szkoła Rzemiosł oddaje wielkie usługi naszemu miastu, jako specjalny zakład zawodowy i cieszy się zasłużoną sympatią.

W ciągu siedmioletniego okresu istnienia Szkoły Rzemiosł z dobrodziejstw tej instytucji korzystało przeszło 600 młodych ludzi, przyjmowanych od 12 roku życia.

Sprawozdanie z działalności Szkoły Rzemiosł za rok 1907/8 wykazuje, że rok ten był poniekąd przełomowym w jej rozwoju. Komitet szkoły, przyjmując pod uwagę brak racjonalnej nauki rzemiosł w kraju naszym i powołując się na rozwój i charakter szkół takiego typu za granicą, postanowił zreformować szkołę w ten sposób, aby chłopiec nauki ogólne przechodził oddzielnie, a główny nacisk po skończeniu ich, położyć na racjonalną naukę rzemiosł.

Ażeby dać przemysłowi naszemu inteligentnego rzemieślnika, postanowiono przedewszystkiem zarzucić błyskotliwe wyroby, jakie dotąd Szkoła wytwarzała w postaci galanterii slusarskiej, a prowadzić tę naukę od abecadła, t. j. od robienia wprawek, polegających na dokładnem dopasowywaniu różnych części, jak np. trójkątów, kwadratów, wieloboków i t. p. Można ta robota dla chłopca ma jednak tę dobrą stronę, że uczy ich myśleć i starannie wykonywać powierzoną sobie robotę, bez myśli o tem, aby ją zbyć pozorną aoz niedbałą świetnością. W ten sposób chłopcy, po skończeniu nauk ogólnych, poświęcają cały dzień rzemiosłu, dopełniając gruntowne poznanie jego nauką rysunków.

Abi wypuszczony ze szkoły po 3 — 4-letniej nauce chłopiec miał wiadomości niezbędne potrzebne inteligentnemu rzemieślnikowi, odbywają się jeszcze nauki dopełniające z arytmetyki, geografii, cokolwiek nauk przyrodniczych i elementarnej buchalteryi.

W roku sprawozdawczym w warsztatach było 56 uczniów od lat 12 do 16, mianowicie: slusarskim 52 i stolarskim 4; z nauk teoretycznych w szkole korzystało około 300 chłopców.

Chcąc uruchomić bogaty dział obrabiarek do metali, ofiarowanych szkole przez firmę Geyerów, a stojących dotąd bezczynnie z powodu niemoż-

KRONIKA TYGODNIOWA.

Drożyna mieszkań — Znalazł się sposób. — Isadora Duncan i ludzie profani. — Towarzystwo higieniczne i ogólne zebranie. — Wiele tytułików, a pożytku mało. Życzenia.

— No?
— No... no...
— Co?
— A nic!
— Jakto nic?
— Nic...
— Więc pan zostajesz w zajmowanym przez siebie mieszkaniu?
— Albo co?
— Jakto, albo co? Przecież panu powiedziałem, że mam nowego lokatora, który mi daje za to mieszkanie 500 rubli drożej, a ja od pana chcę tylko 300 rb. Płaciłeś pan dotąd za sześć pokoi 900 rb. to bajecznie mało, teraz będziesz płacił 1,200. Jak na te czasy cena niezbyt wygórowana.
— No... no...
— Co to pan ciągle mówisz tylko no... no... co to ma znaczyć?
— No... no...
— Jakto? no, no? Czy pan nie innego nie możesz powiedzieć?
— Mogę...
— A dla czego pan nie mówisz?
— No... no...
— A! znów no... no...
— No, przecież mi pan do słowa dojsz nie dasz... Teraz wszyscy kamienicznicy zhardzieli...
— Jak to zhardzieli, domek procentu nie dawał...
— I cóż...
— Podatki podrożały... Moja córka zaabnowała sobie przez jednego ucznia w bylej bi-

bliotece Stebelskich książki do czytania... To wszystko kosztuje...

— Zwłaszcza książki: 5 kop. na miesiąc dla ucznia, a korzystała z nich córka właściciela domu, z którego czerpie przeszło 15,000 rocznej renty...

— Co pan rachuje moje wydatki?
— A dla czego pan rachuje moje dochody... Powiadasz pan, że w ciągu roku kupilem dwa nowe krzesła, a żona jedną stołnicę, więc dla tego dorobiliśmy się w pańskim mieszkaniu o tyle, że możesz podwyższyć komorne o 300 rb.

— Pan się gniewa...
— Uchowaj Boże... tylko nie chcąc psuć panu interesu, zaznaczam, że w lokalu pańskim nie zostaną, ulokuj sobie pan w nim tego «osła», co chce ci zapłacić 500 rb. więcej.

— Jak to, pan nie zostaniesz?
— Nie, nie i jeszcze raz nie.
— Po co się pan gniewa?
— Lokuj pan sobie całą galerję w swoim domu, którzy nie umieją szanować własnej pracy, ja z panem więcej interesów mieć nie chcę...

— Pan tak nie możesz mówić, pan przecie jesteś doktorem, wyrobiłeś sobie miejsce. A jak tu wprowadzi się nowy doktor, to co będzie?
— Kolega po mnie nie zajmie lokalu!

— No... no...
— A choćby zajął, również mi wszystko jedno... tu nie zostaną, bo już zrobiłem kontrakt.
— Pan zrobiłeś kontrakt, jak to może być bez mego pozwolenia?

— Bez pańskiego...
— Możebym ja co opuścił...
— Obejdę się bez podobnej łaski.
— A gdzieś pan najął?
— Tu obok...
— Obok? To nie może być...
— Oto kontrakt!
— A galgan, a szubrawiec, a niegodziwiec...

To on powiedział, że tego mieszkania nie wynajmie taniej, jak za osiemset rubli, a on wziął sześćset pięćdziesiąt. Ja go zaraz skompromituję...

— Przed kim?
— Za rychło to powiedziałem; to strapiło mego gospodarza, zatrzymał się nagle, spostrzegł, że za dużo mówił. Szybko więc zwrócił rozmowę.

— Pan doktor w czterech pokojach się pomieści... No... no! co to za doktor w czterech pokojach...

— Wiedz pan, wszyscyśmy postanowili zmniejszyć mieszkanie, kto o ile może.

— Jak to zmniejszyć?
— Wam się zdaje, że mieszkań w Łodzi brak... Tymczasem jeszcze nie slyszalem o takim człowieku, któryby mieszkał pod parasolem gdzieś na rynku, albo na ulicy...

— Po co on tam ma mieszkać?
— Przecież taki lokal nie byłby mniej wygodny, niż wasze. I w waszych domach często na łeb kapie, wiatry po pokojach wyją, a dym się tłucze po izbie, jak za czasów kiedy jeszcze bez kominów stawiano domy.

— Żarty, wielmożny panie...
— W każdym razie wszyscy w Łodzi mają mieszkania?

— Pewno, że wszyscy.
— Obywatele nie stawiają nowych domów...
— Ktoby teraz budował dom?...
— Więc liczycie tylko na przyrost ludności?
— My na nic nie liczymy, my chcemy tylko mieć procent od kapitału, chcemy płacić podatki...

— Masz pan 20 lokali, każdemu popodwyższasz minimum po 100 rubli, osiągniesz z tego 2,000 rubli.

— Może więcej!
— Ież wam podwyższyli podatki?
— Wpierw stróż kosztował pięć rubli na miesiąc, a dziś na samym stróżu mam 82 rable

KONCERT inauguracyjny Łódzkiego Towarzystwa Śpiewaczego „ARFA“

odbędzie się w teatrze Wielkim, w niedzielę 15 marca r. b. o godz. 8 wieczorem. Współdziałal sił artystycznych z Warszawy i miejscowych.

Chóry i orkiestra pod dyrykcją **TADEUSZA JOTEYKI.** 396

Bilety nabywać można w cukierni p. Roszkowskiego i w dzień koncertu przy kasie teatralnej.

Sala Koncertowa Vogla, Dzielna 18. W środę 18-go b. m. odbędzie się

Zbiorowy Odczyt Konferencyja „O prostytucyi“ na którym mówić będą:

- 1) Znana fundatorka zakładu dla moralnie wykołejonych kobiet **Hrabianka Moriconi** na temat: „Życie w prostytucyi“.
- 2) Dr. Augustyn Wróblewski na temat: „Prostytucya (w Dziejach Grzechu) — Żeromskiego“.
- 3) Prof. Antoni Miller na temat: „Zarys prostytucyi wobec ruchu obolucjonistycznego i kobiecego“.
- 4) **Jan Stanisław Mar** na temat „Reforma małżeńska“ jako czynnik walczący z prostytucya. — Bilety w składzie instr. muz. K. M. Szredera (Piotrk. 81).

Gentyści-Lekarze

Ad. i L. Zadewicz

Piotrkowska Nr. 120.

Plombowanie i usuwanie zębów bez bólu; złote korony, zęby sztuczne z podniebieniem i bez, plomby porcelanowe i złote.

Piotrkowska 120. 160—r

Na pierwszy numer hipoteki po Towarzystwie Kredytowem do ulokowania zaraz

4,000 rubli

na 8% na nieruchomości w Łodzi. Wiadomość w kancelaryi rajenta Mogińskiego, Sreńnia 3, u dependenta Baśńskiego. 400—3

Piotrkowska № 200. Lecznica Zębów M. EPSZTEIN-RIESNIK.

Plomby złote, porcelanowe i t. d. Zęby sztuczne na złocie, kauczuku z podniebieniem lub bez. Poprawki sztucznych zębów na poczekaniu. Konsultacya 30 kop. 97—102

KEFIR

w najlepszym gatunku wyrabia i sprzedaje P. PATZER, PASAŻ-MEYERA 5 m. 5. Zamówienia załatwia się prędko i ze starannością. Dostawa do domów. 89 d—

Niniejszem mam honor zawiadomić Szanowną moją Klijentelę, iż od pewnego czasu używam w mojej pralni, ul. Mikołajewska № 34, wyłącznie tylko „Mydło nafciane” wynalazku D-ra Golwajga, fabrykacy pp. Hordliczki i Stamirowskiego, dzięki czemu otrzymuję bieliznę niezwyklej, ośniewającej białości i pozbawionej przykrego zapachu mydła. Bielizna przytem wobec usunięcia przy praniu wszelkich, używanych dotychczas gryzących środków, znakomicie się konserwuje. Krótki proces prania, przy użyciu mydła nafcianego, daje mi możność szybkiej i punktualnej obsługi.

Polęczając się i nadal względem Szanownej mojej Klijenteli, pozostaję z wysokim szacunkiem **V. Grochowina.** 393—d

EMULSYJA TRANOWA SZWAJCARSKA 410—1

Apt. Piotrowskiego w Genewie.

TRAN

jest to pozabawiony przykrego smaku i zapachu z solami podfosforanu wapnia i sodu.

Flakon 75 kop. Dostać można w aptekach i składach aptecznych. Składy w Warszawie apt. K. Wendy i składowie L. Spies i Syn. W Łodzi Antek A. Charemy.

415 Skład sukna i kortów

W. GROSSMANA ul. Dzielna Nr. 1

zaopatrzony został w wielki wybór materiałów wiosennych i letnich z krajowych i zagranicznych fabryk. Specyalne nowości sezonowe na kostiumy i okrycia damskie. Jesienne i zimowe towary sprzedaje w cenie kosztów.

Letnie mieszkanie

w majątku KOCIOŁKI (przez Pabianice, poczta Wadłew) Miejscowość piękna, sucha, leśnista, zdrowotna. Kapiel. Wszelkie wygody. Wszystkie produkty na miejscu. Penzion. Wiadomość: Skład apteczny W-go Świdzkiego, ul. Sreńnia 29. 894—3-1

- ### DROBNE OGŁOSZENIA.
- A.A.A.** Biuro nauczycielskie, Nawrot nr. 2, ma do umieszczenia: nauczycielski, freblanki, beny, sklepowe i gospodynie 905w12es1
 - Do wyboru uprzejmy rozmaitych na konie po cenach przystępnych. Ulica Widzewska № 194. I. Skarżynski. 793c393
 - Do wynajęcia od 1-go kwietnia pokój umeblowany przy rodzinie dla osoby pojedynczej. Karola 3 m. 8. 833—3-2
 - Do odnajęcia pokój umeblowany, 1-sze piętro, usługa, łaźnia, wygodna. Ul. Orla 23 m. 4. 912—1
 - Do wynajęcia od 1 lipca sklep z mieszkanem, odpowiedni na restauracyę, piwiarnię lub jakakolwiek instytucyę. Wiadomość Łąkowa 22, u gospodarza. 906—3—1
 - Do wynajęcia pokój frontowy, o dwóch oknach. Piotrkowska nr 124, stróż wskaże. 909—3—1
 - Do pracowni robót kościelnych „K. Onoszek” potrzebna zaraz zdolna hafciarka. 879—2—1
 - Dobra okazya dla fachowca fotograficznego, mającego 200 rb. Wiadomość ul. Gubernatorska nr. 39. Zakład fryzjerski. 834—2—1
 - Do sprzedania kareczka na szosie Tomaszowskiej. Dowiedzieć się można u Waltersa, Fabryczna № 18. 899—3—1
 - Do sprzedania kawiarnia z bilardem i z całkowitem urządzeniem lub bilard osobno sprzedam. Wiadomość ul. Brzezińska nr. 19, Kawiarnia. 898—3—1
 - Fortepian do sprzedania. Wiadomość w Pabianicach u Ks. Heibicha. 889 3-1

- Pokój umeblowany do wynajęcia z całodziennem utrzymaniem. Ul. Dzielna № 40 m. 1. 835 3—3
- Poszukuję pokoju umeblowanego w Śródmieściu. Oferty dla Borkowskiej. Piotrkowska 132. 862—3—3
- Potrzebny zaraz przy rodzinie pokój (niekoniecznie z oddzielnem wejściem) Oferty dla „D. D.” składać w Administracyi „Rozwoju”. 861—6—3
- Poszukuje się dziewczynki do usługi, od lat 14 do 16. Widzew, Poprzeczna nr. 11 m. 4. Zgłaszać się przed południem. 831—3—3
- Przybłąkał się pies ceter bronzowej maści i jest do odebrania za zwrotom kosztów, ul. Mikołajewska 30 u J. Kukuly 865—3—2
- Szkola prywatna i freblowska Kursa dla freblanek i bon. Wydaje patenty. Nauki freblowskie. Hygiena. Siód pedagogiczny. Gmnastyka. Tańce. Kurs roczny i półroczny K. Welzelt, Piotrkowska nr. 145. 763—10—2
- Sprzedam maszynę do pończoch, sankową, mało używaną. Mikołajewska № 27 mieszka 11. 8303w2
- Śa do sprzedania szczenięta, wyżyły. Świdzewska 86—2. 836 2—81
- Sprzedam garnitur mebli. Zobaczyc można od 9 do 11-ej rano i od 7 do 8 ej wiecz. Piotrkowska 92, stróż wskaże. 908—3—1
- Stoluję i wydaję obiady do domu. Wiadomość: ulica Piotrkowska nr. 7 m. 7, pierwsze piętro. 90—1
- Wyształcona paana z francuskim i muzyką poszukuje zajęcia na godzinny lub posady stałej. Może wyjechać. Tamże studentka paryskiego uniwersytetu poszukuje zajęcia na godzinny. Pasaż-Meyera 11—6, do 12 r. i od 8 do 10 w. 883s2
- We wtorek przybłąkał się pies buldog, uszy obcięte, maści żółtej. Odebrać można u stróża, Wólczajska 103. 89—2—2
- Zaginął bilet od karty pobytu na imię Mateusza Wieniowskiego, wydany z Karolewa przez Karola Grejnika. 907—3—1
- Zaginęła karta od paszportu na imię Władysława Bociana, wydana z fabryki Gampe i A. Brecht. 900—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Adaminy Szymańskiej, wydany z fabryki Henryka Grohmana 903—3—1
- Zaginął paszport na imię Ignacego Piotrowskiego, wydany z miasta Zgierza. 895—3—1
- Zaginął paszport na imię Samuela Janach, wydany z gminy Chojay. 8643-2

- Zaginęła karta paszportowa, wydana przez Administracyę firmy J. Zachert w Zgierzu na imię Tomasza Jaszcaka. 866—3—2
- Zaginął kwit od paszportu na imię Barbary Józwiak, wydany z fabryki Rozenblata. 871—3—2
- Zaginął paszport na imię Leonory Plotkiej, wydany z gmny Woli Krokockiej. 877—3—2
- Zaginął paszport na imię Walentego Kmieć, wydany z gminy Marchwacz. 873—3—2
- Zaginął kwit od paszportu na imię Maryanny Marchczak, wydany z fabryki Stolarowa 881—3—2
- Zaginęła karta od paszportu na imię Pawła Kiedaj, wydana z fabryki nici w Widzewie. 880—3—2
- Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisławy Poniewierak, wydany z fabryki E. Heblera. 882—3—2
- Zaginął paszport na imię Józefa Reiznera, wydany z Górki Pabianickiej. 827—3—3
- Zaginęła książeczka legitymacyjna na imię Władysława Zaborowskiego, wydana z magistratu miasta Łodzi 83833
- Zaginął kwit od paszportu na imię Stanisława Goreckiego, wydany z fabryki Stolarowa 837—3—3
- Zaginął paszport, wydany przez wójta gminy Wadłew, powiatu i gubernii piotrkowskiej, na imię Tomasza Kucharskiego. 89—3 3
- Zaginął paszport na imię Wiktorji Szalenskiej, wydany z gminy Dzbarki. 863—3—3
- Zaginął paszport na imię Antoniny Beduarez, wydany z gminy Poddebice. 785—3—3
- Zaginął paszport na imię Wiktorji Król, wydany z gminy Bartochów, powiatu sieradzkiego. 747—3-1
- Zaginęła karta od paszportu na imię Franciszki Marchwickiej, wydana z fabryki Stefana Barczyńskiego, zamieszkałego przy ulicy Tylniej. 830—1
- Zaginęła karta od paszportu na imię Katarzyny Misiak, wydana z fabryki E. Heblera 892—2—1
- Zaginęła karta od paszportu na imię Anny Misiak, wydana z fabryki E. Heblera. 893—2—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Florentyny Hibaer, wydany z fabryki Józefa Richtera 896—3—1
- Zaginął kwit od paszportu na imię Jana Werzyna, wydany z fabryki Poznanskiego. 887—1

Wina naturalne, gwarantowane, z jagód winogronowych

Wina Chasta Wina Chasta

uznane za doskonałe

WINA CZERWONE, BIAŁE I DESEROWE.

Winnica „Chasta” Gurzuf G. R. Biedermana

na Krymie Skład w Łodzi, Piotrkowska № 99.

244-5

Otrzymałem

wielki wybór najmodniejszych krajowych i zagranicznych materiałów na

Wiosenny i Letni Sezon

na kostyminy i ubrania obstalunkowe, tak dla pań jak i panów. — W każdym wydziale składu, postadam bogaty wybór garderoby gotowej. — Nizkie ceny i wykończenie znane są publiczności odwiedzającej mój magazyn — Przed kupnem proszę obejrzeć wystawione w moim lokalu

Mody wiosenne, bez obowiązku kupna.
Emil Schmechel, Łódź, Piotrk. 98.

Od Prezydenta miasta Łodzi.

Niniejszem podaję do wiadomości P. P. mieszkańców miasta Łodzi, że rozkład składki szkolnej na utrzymanie w 1908 roku Łódzkiej szkół miejskich przez szkolną komisję w pierwszym składzie został już sporządzony.

Osoby zainteresowane w ciągu jednego miesiąca, licząc od daty niniejszego ogłoszenia, mogą takowy rozkład przeglądać codziennie w kancelaryi oddziału Magistratu m. Łodzi od godziny 9 ej do 2-jej po południu, za wyjątkiem dni galowych, świątecznych i niedzielnych i przedstawiać swoje reklamacje.

Przytem nadmieniam, że osoby, życzące płacić składkę szkolną wyłącznie na utrzymanie niemieckich szkół miejskich, a także dla uniknięcia wypadków, aby jedne i te same osoby nie były pomieszczone w sporządzonych dwóch oddzielnych listach składki szkolnej, obowiązane są piśmiennie zawiadomić o tem Magistrat, z wyszczególnieniem imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania (ulica, numer domu) i rodzaju zajęcia.

Po upływie wyżej wymienionego miesięcznego terminu rozkład składki szkolnej będzie uważany za skończony a zgłaszane po tym terminie reklamacje nie będą uwzględniane.

Dnia 29-go lutego (13-go marca) 1908 roku.

407

Nowość!

Metoda prof. Kazimierza Lewańskiego, cena 5 rubli; 5 lekcji bezpłatnie. Dostać można we wszystkich księgarniach i szkołach kroju i szycia u Anny Sznajder, ul. Andrzeja № 1. Lekcji udziela się tamże. Fasony papierowe po dług miary.

Kostiumy na maskarady

Przeciwko chronicznemu i zwykłemu zardzewieniu, przeciwko rozstrojowi żołądka, skłonności do tyfca i hemoroidom lekarze rekomendują

Sagrađa Barber

jako środek delikatnie regulujący i oczyszczający. Sagrađa Barber — oczyszcza krew, wzmacnia żołądek i organy trawienia. Sagrađa Barber zawiera wszystkie działające pierwiastki, kory Casoara Sagrađa. Doza: 1—3 sztuk wewnątrz. Działa po 10—12 godzinach. Dla uniknięcia niemiłych nieporozumień prosimy żądać Sagrađa Barber kościecznie w oryginalnych pudełkach, zawierających po 40 lub 20 sztuk. 225-18

Dla smakoszków!

Powodując się uznaniem, jakie miałam w ubiegłym karnawale przy wypieku domowych pączków i faworków, od dnia dzisiejszego przyjmuję obstaunki na babki czekoladowo-razowe i parzone, znakomite, placki, ciastka kruche, bułeczki, bezy czyli marengi, mazurki czekoladowe, mazurki kruche i t. d. — W każdą sobotę bułeczki i ciastka kruche świeże. Konstantynowska 57 m. 18. 338

Wagner

Kaucjonowane biuro rekomendacyjne, Warszawa, Ryśia № 5.

tel. 189,99. Poleca nauczycieli, nauczycielki wysoko-wykształcone, bony cudzoziemki, ochroniarcki, agronomów, ekonomów, pisarzy, buchalterów, leśników, gorzelaarzy, ogrodników, gospodynie. Świadczenia sprawdzane 1725-d 18

Pod Łodzią

jest do sprzedania FOLWARK, składający się z 137 mórg ogrodowej ziemi, w tem łąk 7 mórg, z inwentarzem żywym i martwym, za cenę przystępną. Blizsza wiadomość w Łodzi, ulica Targowa nr. 43 m. 59, od 6 wiecz. 339-6 5

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajowska 53
NATALII KEDZERSKIEJ
przyjmuje obstaunki i reperacje.
1575 Piotrkowska 115 m. 6.

ISTNIEJĄCY OD 18 LAT

ZAKŁAD OGRODOWY, ARTYSTYCZNY I HANDLOWY F. KUCZYŃSKIEGO ul. KON-

STANTYNOWSKA 19 poleca na sezon wiosenny świeże nasiona znanej dobroci, oraz bukiety, wieńce, dekoracje bałowe, ślubne i pogrzebowe, wszelkie roboty wchodzące w zakres kwiaciarstwa, codziennie ze świeżych kwiatów. Polecam się łaskawym względem Sz. Publiczności. Z wysokim szacunkiem
F. Kuczyński. 158-12-6

Niebywała

223-104-5

Oszczędność

Pracy, Czasu i Pieniędzy.

Opatentowany wynalazek D-ra Golowajga fabrykacji firmy „Hordliozka i Stamirowski”

MYDŁO NAFCIANE

do Prania.

Wypiera bez tarcia brud i wszelkie plamy.

Nie niszczy bielizny. Pracę przy praniu czyni lekką. Nie trzeba używać chlorku i białka.

Bielizna po praniu jest śnieżysto-biała i bezwonna.

Mydła nafcianego zużywa się znacznie mniej, niż zwyczajnego.

Ameryka pierze tylko mydłem nafcianem.

Cena 16 kop. za funtowy kawałek Handlującym rabat.

Kantor sprzedaży Łódzkiej Fabryki Mydła Nafcianego w Łodzi

ulica Dzielna № 7 I-sze piętro w podwórzu.

Bracia Galewscy.

ULICA PRZEJAZD № 12.

Egzystująca od lat 15 w Łodzi Pracownia haftów 1156

i znaczenia bielizny

D. MAZURKIEWICZOWEJ

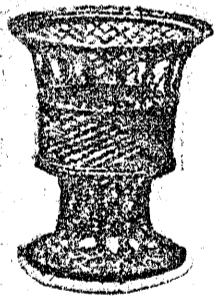
ulica Przejazd № 12, m. 14,

w podwórzu, w oficynie, II piętro,

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.

Przyjmuje się uczonice.

ULICA PRZEJAZD № 12.

Fabryka

Bambusowo-

koszykarska

Walentego

Przybysza

w Łodzi, Widzewska 5, (róg Średniej).

Nagrodzona wieloma medalami. Specjalność: Kosze do fabryk.

Wyrabiam:

Mebie bambusowe pluszem kryte, Meble bambusowe matą kryte, Bambusowe etażerki, Bambusowe stoły do kwiatów, Bambusowe garnitunki dziecięce, Bambusowe parawany, Bambusowe ekrany, Kosze do podróży, Kosze do bielizny, Kosze do papieru, kosze walizowe, Kosze do żywych kwiatów, Kosze do robionych kwiatów, Meble ogrodowe, mebelki dla lalek, Koszycki do bułek, Kosze wszelkiego gatunku na obstaunek gotowe dla panów piekarzów Filia na Nowym Rynku, w jatkach 1, 2, 3, Widzewska 5 przyjmuje wszelkie obstaunki, z dokładnym wykończeniem, po możliwie najniższych cenach. 1931-111

Tanio a dobrze srebrzy, złoci, nikluje A. Ereciński, Piotrkowska 119.

Odpowiedź na ogłoszenie Związku p. p. Majstrów Mularskich umieszczonej w dzienniku „Kurier Łódzki” z d. 1 marca 1908 r.

My mularze Związku Zawodowego „Łączność”, podajemy do wiadomości Związkowych majstrów mularskich, że przystępujemy do pracy normalnej na warunkach z roku 1906 i 1907:

- 1) Przy dziewięciogodzianym dniu roboczym, pobierana ma być dawna płaca.
 - 2) Przy robocie czerwonej 23 kop. na godzinę minimum.
 - 3) Przy robocie pucowej, czyli wyprawie 28 kop. minimum.
- Przy powyższych warunkach płacy, przez wygórwanie cen na towarach spożywczych, komornem i t. d. zaledwie jesteśmy w stanie porównać się z najwyczejniejszym robotnikiem fabrycznym.

Z poważaniem
Mularze Związku Zawodowego „Łączność”
Sekretarz F. Łazycki.

388-1

Szanownych Odbiorców

zawiadamiam, że wyłączna reprezentacja moich giłz do papierosów należy do pana **Stanisława Markiewicza.**

Z poważaniem
WŁODZIMIERZ DZIKOWICKI.
Parowa fabryka giłz w Brześciu Litewskim. 360 4-2

BIURO TECHNICZNO-BUDOWLANE

Inżyniera i Architekta

Kazimierza Stebelskiego,

UL. MIKOŁAJEWSKA 22.

Sporządza projekty i kosztorysy na wszelkie budowle mieszkalne fabryczne i gospodarskie, jako też przyjmuje dozór techniczny przy wykonaniu robót budowlanych i sporządza szacunki techniczne do Wzajemnego Towarzystwa Ubezpieczeń od ognia. 332 10 2

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich

ulica Ewangelicka 11-13.

OGÓLNE ZEBRANIE

odbędzie się dnia 20 marca r. b. w piątek o godz. 7 wieczorem w Sali Koncertowej przy ulicy Dzielnej № 18.

Porządek dzienny

- 1) Sprawozdanie za rok 1907:
 - a) przedstawienie bilansu,
 - b) raport Komisji Rewizyjnej,
 - c) zwolnienie Zarządu od odpowiedzialności.
- 2) Zatwierdzenie budżetu na rok 1908.
- 3) Wybory:
 - a) 2 członków Rady,
 - b) 1 członka Zarządu,
 - c) 3 rewizorów,
 - d) 3 kandydatów na rewizorów.
- 4) Zmiana § 39, punktu 7-go ustawy.
- 5) Zatwierdzenie stypendyum imienia Fritza Wuttke.
- 6) Różne wnioski.

Ażeby zebranie doszło do skutku, uprasza się jaknajusiniej wszystkich pp. członków o łaskawe punktualne przybycie.

ZARZĄD.

326-6-3

Skład win M. D. Okojewa, Dzielna № 11.

Wina bez alkoholu i zabarwienia sztucznego od kop. 40 do rubli 2 za butelkę. Wszystkie znajdujące się w moim składzie wina: Nr. Nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 białe i czerwone zostały zanalizowane w „Laboratorium Chemicznym i Fizyologicznym Zjednoczonych Chemików” i uznane przez to Laboratorium za naturalne bez zafalszowania i dodatku alkoholu, na co posiadam odpowiednie świadectwo. Niezależnie od tego mam na składzie wybór koniaków ruskich i zagranicznych oraz rozmaitych wódek słodkich różnych firm znanych, jak również i artykuły spożywcze jedynie uznane w całej Rosji. Skład posiada również piływki i oliwę do lamp własnego wynalazku, opatentowane 1901 roku za № 7089, które palą się do 30 godzin bez kopcenia i śwedu. Piływak z knotem kosztuje 3 kop., a oliwa 20 kop. za funt. Rzecz godna zaprowadzenia w każdej rodzinie. Piływki i oliwę można dostać u mnie, jak w składzie, a oprócz tego w Łodzi w następujących sklepach: Piotrkowska 231, Konstanyńska 13, Franciszkańska 64, Chojny 45, Sw. Anny 22, Sosnowa, 13, Mikołajewska 69, Spacerowa 7, Przędzalniana 66, Katna 52. Krotki bezpłatnie.

Skład win M. D. Okojewa, Dzielna № 11. 1536 r19

W magazynie

wyrobów płóciennych

WIKTORA BRATKOWSKIEGO,

Piotrkowska № 81

rozpocznie się w dniu 14 b. m., t. j. w sobotę

Wyprzedaż

towarów pozostałych z ubiegłych sezonów, po cenach niżej kosztu

Wyprzedawane będą: Szlafroki, matinki, halki, Bieleza trykotowa, pońflanele, flaneletki, chustki, czocny, skarpetki, fartuski wełniane. Bieleza damska. ki dziecine.—Krawaty etc.

Bezsztuki.

Wyjątkowa korzystna okazja dla kupujących 398-3-2

21. KONSTANTYNOWSKA 21. WĘGLE KAMIENNE

w najlepszym gatunku po rb. 1,50 kop. z odstawą do domów, w dowolnych ilościach—poleca:

A. JAKUBOWSKI, dawniej E. DIETRICH,
Konstantynowska 21. 98

Urządzam Nowe ogrody!

Przerabiam i upiększam stare, dochodowe i przyjemnościowe ogrody.

Posiadając 3 patenty z ukończenia szkół fachowych w kraju i zagranicą, oraz 13 najwyższych odznaczeń i medali z wystaw ogrodowych w Petersburgu, Warszawie i Łodzi.

Szkółki własne na Rokiciu.

Mam nadzieję, że zdołam zadowolić najgrzymsze wymagania moich Szanownych Klientów

Z głębokim poważaniem

L. Kołaczowski, Ogrodnik-Pomolog.

307-3-3

Zakład Krawiecki Stowarzyszenia „ZGODA”

ul. SPACEROWA Nr. 34.

(Kroj francuski i angielski, profesorów Raussela i Thortonsa) wykonywa wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa wchodzące, z własnych i powierzonych materiałów. 1250

ZAKŁAD OGRODNICZY

M. DANIELEWICZA W SIERADZU

Poleca drzewka ze szkółek, owocowe w odmianach wyborowych, również róże wysokopienne i krzaczaste, drzewka parkowe, krzewy ozdobne i konifery, po przystępnych cenach.

Są do nabycia w Zakładzie Ogrodniczym **J. PATECKIEGO, Łódź,** Piotrkowska № 115. Tamże przyjmuje się urządzenia ogródkowe. 349-3

Łódzkie Rzemieślnicze Towarzystwo

Pożyczkowo-Oszczędnościowe.

ANDRZEJA № 11.

Udziela pożyczki i przyjmuje pieniądze na oszczędność, od której płaci:

na żądanie	—	—	4 %
z 3-miesięcznym wymówieniem	—	—	4½ %
z 6-miesięcznym wymówieniem	—	—	5 %
z rocznym wymówieniem	—	—	6 %

Biuro T-wa otwarte od g. 10 do 1 rano i od 6 do 8 wiecz.